

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 4. november 2019
Kontor: Stats- og Menneskerets-
kontoret
Sagsbeh: Camilla Marta Giordano
Sagsnr.: 2019-0035-0112
Dok.: 1293197

UDKAST TIL TALE

til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmålene C-D fra Folke- tingets Kulturudvalg stillet den 11. oktober 2019

Samrådsspørgsmål C:

”Mener ministeren, at det er foreneligt med demokratiet og ytringsfriheden, at Facebook, som nær-monopol på danskernes brug af sociale medier, begrænser muligheden for at debattere bestemte samfundsmæssige emner eller personer og i benægtende fald, hvilke skridt mener ministeren, at regering og Folketing bør tage?”

Samrådsspørgsmål D:

”Vil ministeren redegøre for regeringens holdning i forhold til Facebooks begrænsninger af ytringsfriheden for borgerne og den fri presse, set i lyset at den seneste sag, hvor Facebook sletter opslag og hele brugerkontoe, der nævner personen Tommy Robinson?”

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Lars Boje Mathiesen (NB).

Svar:

[Indledning]

1. Tak for spørgsmålene, som jeg vil besvare samlet.

Lad mig starte med at understrege, at det her er en vigtig debat, og at vi i regeringen kommer til at se på, om de krav, vi stiller til de store Tech-giganter, stemmer overens med den betydning, som de har fået i vores samfund. Det kommer jeg nærmere ind på om lidt.

[Om sociale mediers adgang til indholdsmoderation]

2. Sociale medier som f.eks. Facebook har som private virksomheder som udgangspunkt et stort frirum til at definere, hvilke regler og vilkår der skal gælde for det indhold, som bliver delt ud til offentligheden via deres platforme.

Forholdet mellem en bruger og et socialt medie reguleres altså som udgangspunkt af virksomhedens betingelser for, hvordan brugerne må anvende dets sider og platforme.

Når man opretter en brugerprofil på et socialt medie som f.eks. Facebook, så er det et krav, at man udtrykkeligt accepterer de betingelser, som opstilles. Det kan være vilkår om, at platformen kan fjerne opslag, som efter platformens opfattelse krænker andres rettigheder, lovgivningen eller virksomhedens interne politikker.

Denne adgang til såkaldt indholdsmoderation har de senere år udløst en større – og i mine øjne meget vigtig – debat.

Det principielle spørgsmål, der er på spil her, er, om alle har ret til og krav på at kunne udtrykke deres holdninger på alle platforme. Men vi ville jo aldrig overføre den samme logik på de traditionelle medier: jeg har som borger for eksempel ikke krav på at få et debatindlæg trykt i Berlingske. Berlingske er et privat medie, som selv bestemmer, hvad de vil bringe.

På samme måde opstiller f.eks. Facebook også nogle regler for, hvad der må ligge på – eller hvad der skal tages ned fra – deres platforme.

Derfor vil det også være en nyskabelse – i hvert fald i sammenligningen med traditionelle medier – hvis sociale

medier skulle tvinges til at have indhold liggende på deres platforme, som de ikke ønsker at have liggende.

[Det uregulerede marked]

3. Og det leder mig videre til en anden væsentlig pointe, nemlig at vi her har at gøre med et område, som er vokset frem, uden at vi som lovgiver har grebet ind eller sat nogle klare rammer for den virksomhed, der foregår på de sociale medier.

Nu står vi så med udfordringen: Hvordan skal vi agere for at håndtere den indvirkning, som sociale medier har på vores samfund og på vores demokratiske samtale.

Skal vi f.eks. omfavne de intolerante, der ønsker at omstyrte vores demokrati, og skal vi lægge ryg til alt, hvad der kommer fra den kant?

Eller, skal vi ikke netop sætte ind for at værne om vores demokrati?

Problemet er, at hvis vores tolerance ingen grænser har, vil de, der ønsker et samfund uden tolerance, kunne

bruge vores naive tolerance til voldsomme angreb på vores samfund – den frie verdens samfund – og dermed ødelægge vores samfunds værdier og dermed tolerancen.

Derfor mener jeg, at vi som samfund har en helt legitim interesse i og ret til at beskytte os selv mod det, der truer vores åbne og frie demokrati.

Jeg tror, at de fleste vil være enige med mig i, at indholdsmoderation har en vigtig funktion for eksempel i forhold til fjernelse af terrorrelateret indhold.

De fleste vil f.eks. nok også være enige i, at vi skal fortsætte vores bestræbelser på at dæmme op for onlineterrorisme, og at det forløb vi så efter terroranslaget i New Zealand, hvor angrebet blev live streamet og lagt til offentligt skue, må og skal bekæmpes.

I forhold til fjernelse af ulovligt og skadeligt indhold har vi altså også en vigtig – og vanskelig – diskussion af, hvordan vi håndterer de udfordringer, vi står over for. Bare med et modsat fortegn i forhold til det, der er udgangspunktet for det spørgsmål, som er stillet til dette samråd. Jeg er nemlig ikke fortalende for ubegrænset tolerance.

[Det fremadrettede spor]

4. Men det er så her, at vi er inde ved problemets kerne: Nemlig, at vi ikke direkte kan overføre kendte redskaber på den her type virksomheder.

Ytringsfrihedskommissionen ventes i slutningen af året at komme med anbefalinger, der også omfatter overvejelser om regulering af sociale medier, herunder den betydning for ytrings- og informationsfriheden, som de sociale medier har i dag.

De anbefalinger, som Ytringsfrihedskommissionen kommer med, vil selvfølgelig blive inddraget i overvejelserne.

For jeg kan jo godt se problemet, og jeg kan også sagtens forstå og sætte mig ind i, at det kan opleves som indgribende – ja begrænsende – hvis man oplever at få fjernet indhold fra et socialt medie. Men jeg er nok i højere grad optaget af, hvordan vi sikrer, at skadeligt og ulovligt indhold ikke spredes på de sociale medier.

Så jeg er sådan set enig i, at sociale mediers betydning kalder på overvejelser og muligvis regulering.

Om der så skal indføres en retlig regulering, og om det skal være på EU-plan eller nationalt, det må vi tage en drøftelse af, når Ytringsfrihedskommissionen har færdiggjort sit arbejde.

Jeg har ikke en snuptagsløsning med i dag, men jeg vil gerne love, at det er en problemstilling, som regeringen tager alvorligt, og som vi vil handle på.

Tak for ordet.